

BERICHTEN EN VARIA

VAANDELUITREIKING T. S. V. „JOHN TOMES”

*O, alte Burschen Herrlichkeit,
wohin bist du verschwunden...*

Toen we den zevenden November 's middags de groote danszaal van het Jaarbeursgebouw betraden, waar straks „John Tomes” haar vaandel zou worden uitgereikt, kon het wel niet anders of onze gedachten gingen even terug naar den tijd, toen we zelf, omhangen met het fluweelen lint ons kwamen presenteren om de reunisten, de oudjes, op het lustrum welkom te heeten. — Was er veel veranderd? Och, het aantal feestgenooten bij Gude Petri was aanmerkelijk kleiner, zooals het aantal onzer jaren! Maar voor 't overige... Ze zingen ook nu, „dat de studie hun aller streven is” — wat we gaarne aannemen zelfs bij de vrij wat ongunstiger omstandigheden — en „dat de jool hun lang niet koud laat” — wat ons afdoende werd aangetoond! Wat zou er verder zijn veranderd? Geef den student een lustrum, een dies of een vaandel, geef hem een glas en een jonge schoone ten dans en het proces verloopt zonder noemenswaardige wijziging zooals bij onzen grootvader en bij onze kleinkinderen. — Men heeft ons niet veel tijd gelaten ons in beschouwingen op dit thema te verdiepen. Muziek: en menig onzer stepte heen alsof het de vileta gold — als toen. Och, bij zoo iets acclimatiseert men gelukkig snel.

Men was reeds eenige jaren doende te trachten het steeds groeiende „John Tomes” aan een vaandel te helpen. Tenslotte vormde zich een gemengde commissie bestaande uit de oudleden: Mevrouw Fortuin, A. L. J. C. v. Hasselt, J. M. Duyzings en de leden: Mej. C. Blaauw, Mej. M. Immink, L. van Rossen en L. Broese van Groenau, die den lof toekomt de plannen tot een goed einde te hebben gebracht en die er in slaagde, mede vooral door een vruchtbare inzameling op de Maatschappijvergadering te Middelburg de benodigde fondsen bijeen te brengen. Het ontwerp van het fraaie vaandel is van het commissielid Broese van Groenau, dien we daarvoor gaarne hulde brengen.

En zoo was dan het oogenblik gekomen, waarop van Hasselt namens de commissie in opdracht van vele leden en oud-leden de banier aan het Bestuur zou overhandigen. Hij heeft dit gedaan op een wijze, waarvan zoo bij uitstek hij het geheim kent; met een rede, welke wij om de actualiteit gemeend hebben onzen lezers niet te mogen onthouden. Men vindt ze hieronder afgedrukt.

Nadat John Tomes' praeses met een keurig speechje het vaandel in dank had aanvaard en zijn schare met een daverend „Io Vivat” den eed van trouw had afgelegd, sprak de directeur van het Tandheelkundig Instituut woorden van gelukwensch, waarna gelegenheid bestond het Bestuur te complimenteeren, waarvan een druk gebruik gemaakt werd.

Intusschen was door de cabaretiers Tholen en van Lier, mitsgaders een jazzband voor de noodige afwisseling zorg gedragen en in een behoorlijk opgevoerde stemming maakten wij ons op, het zeer goed verzorgde menu alle eer aan te doen.

In de groote diner-zaal waren een kleine honderd-veertig gasten aangezeten. We merkten allereerst op den eeuwig jeugdigen nestor Dr. Dentz met mevrouw, die ook nu niet in gebreke bleef van zijn nimmer falende belangstelling in het Tandheelkundig leven te getuigen. Verder den directeur dr. de Groot en alle lectoren, enkele met hunne dames, vertegenwoordigers der drie tandheelkundige vereenigingen, van „Unitas” van de U. V. S. V. enz.

De leiding was in de beproefde handen van lector Bakker, die zich naar behooren door de lang niet gemakkelijke taak heen-sloeg, al moest ook hij zich later eenige krachtige longen van een Miche en een v. Assem assumeeren om het met de uren stijgende tumult, zij het ook bij benadering, meester te blijven. Er werd veel gesproken: Switters voor het Ned. Tandheelk. Genootschap, Klinkhamer voor de Vereeniging van Ned. Tandartsen, Holthaus voor de Ned. Mij. tot bev. der Tandheelkunde en ondergeteekende voor het Tijdschrift voor Tandheelkunde; zij allen kweten zich van de taak John Tomes geluk te wenschen en te wijzen op de verplichting, die den student thans werd opgelegd dit vaandel voor smetten te behoeden. Praeses Koenen bleek uit het goede voorzittershout gesneden en dankte in welgekozen woorden.

Dat er tot diep in den nacht werd geklonken en gedanst behoefte hier geen nader betoog. Met een zeer geslaagd feest heeft de tandheelkundige student zijn vaandel ingewijd. Moge hij er de kracht uit putten voor den moeilijken strijd die hem wacht.

G. M.

TOESPRAAK
BIJ DE UITREIKING VAN HET VAANDEL AAN DE
T. S. V. „JOHN TOMES”, 7 NOV. 1925 TE UTRECHT

DOOR

A. L. J. C. VAN HASSELT.

Heeren Bestuursleden der T. S. V. John Tomes,
 Eere-, oud- en gewone leden dier Vereeniging,

Dames en Heeren!

De zoo eervolle taak, welke mij door de Vaandel-commissie op de schouders is gelegd, om het praesidium dier Commissie op mij te nemen, heb ik met groote vreugde aanvaard.

Wederom zoude ik immers in staat gesteld worden iets te doen voor de Vereeniging tot wier oprichters ik behoor; die, in de 28 jaren van haar bestaan, steeds meer tot bloei is gekomen, steeds meer beteekenis heeft gekregen en die een zoo waardige plaats heeft ingenomen in de Utrechtsche studenten-maatschappij.

Wederom zou ik gelegenheid hebben uitdrukking te geven aan mijne gevoelens van dankbaarheid en liefde voor die Vereeniging, welke zooveel voor mij is geweest en die mij verleden jaar met het aanbieden van het eere-lidmaatschap sterker dan ooit aan zich heeft gebonden.

En wederom zou ik een avond mogen toeven temidden van U allen, jongeren, vol vroolijkheid en jolijt, vol bruisende levensvreugd, vol blijde hoop en sterke verwachting en vol idealen, zooals die het eigendom kunnen, ja, moeten zijn van hen die zich mogen tooien met den naam student.

Ja, waarlijk, wel was er reden mij te verheugen over de taak welke men mij had opgedragen!

En thans is het oogenblik gekomen waarop ik mij van 't allervoornaamste deel ervan mag kwijten. Want, U zult het wel begrijpen, het uiterst bescheiden aandeel dat ik mocht hebben in de voorbereiding van dit alles, is van geen beteekenis geweest. Mijn ijverige, enthousiaste mede-commissieleden hebben 't mij o, zoo gemakkelijk gemaakt en in de enkele bijeenkomsten, die ik hier in Utrecht mocht bijwonen, bleek mij genoeg in welke goede handen de regeling van

alles was gelegd, dan dat ik ook maar een oogenblik zou hebben gevreesd, dat iets niet in orde zou kunnen zijn.

Maar de clou, het hoogtepunt, het oogenblik waarom het andere zich zou concentreeren, daarvan zou ik, als praeses, toch de volle verantwoordelijkheid hebben te dragen.

En ziet, nu dat oogenblik is gekomen, het plechtige oogenblik waarop het vaandel, geschenk van oud-leden en leden onzer vereeniging, aan Uw bestuur zal worden overgedragen, nu is het toch met gemengde gevoelens, toch niet louter in feestelijke klanken en dankbare woorden dat ik tot U vermag te spreken.

O, ge zult het begrijpen: Niets liever zou ik gedaan hebben dan deze gelegenheid aangrijpen om met gevoelens van blijdschap en trots te wijzen op den vooruitgang van onze wetenschap en van ons vak; aan U, studeerenden van thans, te doen inzien hoe groot Uwe erkentelijkheid en dankbaarheid behoort te zijn voor de wijze waarop gij in staat wordt gesteld Uwe opleiding te ontvangen, U te bekwamen voor de taak die U straks wacht, in vergelijking met de wijze waarop wij, ouderen, een 25-tal jaren en meer geleden, genoodzaakt waren ons de theoretische en practische beginselen der tandheelkunde eigen te maken.

En aan U, oud-leden, afgestudeerden, die reeds sinds langen of korten tijd de gelederen der Nederlandsche tandartsen zijt komen versterken, hoe gaarne had ik U geschetst en U ervan doordrongen hoe zeer wij vooruitgegaan zijn in wetenschappelijk, ja, maar hand in hand daarmee, ook in sociaal opzicht; hoe wij en ons vak in tegenstelling met vroeger, dank zij den vooruitgang van wetenschap en praktijk en dank zij de wijze waarop wij dat deel der verzorging van de gezondheid en het welbevinden van ons volk, dat aan onze handen en hoofden is toevertrouwd, behartigen, worden erkend en gewaardeerd.

Hoe gaarne zoude ik hebben aangetoond, dat de „Sol Justitiae”, de „zon der gerechtigheid”, die ook dit, ons nieuwe vaandel siert, als een heerlijk zinnebeeld is te beschouwen van 't geen wij na lange jaren van moeizamen arbeid en taai geduld mochten bereiken.

Gerechtigheid, ook voor de tandheelkunde en hare plaats in de gemeenschap; gerechtigheid, ook voor hare beoefenaren! —

Helaas, het is mij niet mogelijk. Althans niet in dien zin, zonder voorbehoud, als ik dat zoo vurig zou wenschen; daarvoor zijn in het

laatste jaar enkele te ernstige feiten voorgevallen, die een schrill licht hebben geworpen op de opvattingen omtrent de beteekenis der tandheelkunde, en de studie der tandheelkunde, welke bij meerdere autoriteiten, bij invloedrijke regeeringsambtenaren en leden der volksvertegenwoordiging blijken te bestaan.

In de eerste plaats doel ik op datgene wat in Uw kringen zeker wel de grootste beroering heeft gewekt, getuige Uwe publicatie in de Nederlandsche dagbladpers en Uw verzoekschrift aan den Minister van Onderwijs in zake de grove tekortkomingen in de voorziening van ook maar de meest bescheiden eischen Uwe opleiding betreffende. Ons, ouderen, en vooral hen, die door hun werkzaamheden in het tandheelkundige verenigingsleven, wel eens eene gelegenheid kregen, een blik achter de schermen te werpen, was het reeds lang bekend hoeveel en hoe ingrijpend er veranderd zou moeten worden in allerlei zaken die de tandheelkundige studie en de hulpmiddelen voor die studie raakten, zoude niet groot gevaar geloopt worden dat de kwaliteit der opleiding noodwendig moest dalen in plaats van stijgen om gelijken tred te houden met het voortschrijden der wetenschap in 't algemeen en met de tandheelkundige studie in andere landen in het bijzonder.

Wij wisten van de pogingen door en namens de lectoren gedaan, om hierin verbetering te krijgen en wij wisten hoe zij telkens weer botsten tegen een muur van min of meer welwillende onverschilligheid, die volgekrabbeld stond met woorden en uitdrukkingen als: „bezuiniging”, „zal wel zoo erg niet zijn”, „overdrijving”, en dergelijke.

Maar met het steeds wassende studentenaantal stegen de moeilijkheden en 't schijnt dat thans, getuige Uw noodkreet, de beker vol ingehouden grieven is overstroomd. Van harte wensch ik U toe dat ge iets zult bereiken iets meer zelfs dan de uiterst bescheiden dingen die ge vraagt, en waardoor tenminste de studie van zoovelen Uwer niet noodeloos en nutteloos zal worden verlengd en de lasten en moeiten, welke op de schouders Uwer lectoren worden gelegd tenminste niet nóg meer, en geheel onnoodig, worden verzaard.

Doch of Uw succes groot zal zijn? Ik vrees met groote vreeze! Men zal U helpen totdat de boel weer zoo'n beetje marcheert en dan maar afwachten tot weer eens de een of andere misstand zulke proporties aanneemt dat het de spuigaten uitloopt.

Want al kan men nu eenmaal de oogen niet heelemaal sluiten voor de al te zeer hinderende gebreken en al is men zich misschien wel

bewust dat de groote toevloed van studeerenden eischen stelt van bijzonderen aard, voor een flink ingrijpend optreden, voor afdoende verbeteringen zal men zich niet geroepen voelen.

Wat wilt ge? Ge zijt slechts studenten in de tandheelkunde, Uwe beteekenis is niet van zoo'n groot economisch belang, d.w.z. is niet zoo gemakkelijk in getallen van centen en dubbeltjes uit te drukken. En zoolang dit het voornaamste en gewichtigste criterium zal wezen, dat indruk maakt op de eenvoudigen van geest die meehelpen onze regeeringsbureaux en vertegenwoordigende lichamen te bevolken, zult gij met meer dan gewone volharding en inspanning moeten vechten om ook maar iets meer dan 't allernoodzakelijkste te verkrijgen.

Dames en Heeren!

Niet zonder droefenis memoreer ik dit alles, een droefenis, die er zeker niet op vermindert wanneer ik denk aan dat andere feit waarop ik zoo straks doelde, het aannemen van de Wet van 29 Juni l.l., het zgn. technikerswetje, waarbij aan een onbekend aantal tandtechnikers de bevoegdheid is of zal worden verleent tot uitoefenen of toepassen der zgn. volledige tandprothese.

Gij weet allen hoe deze wet tot stand is gekomen, recht in tegen het advies van den Gezondheidsraad, van de Maatschappij voor Geneeskunst, van die voor Tandheelkunde, van de Mondartsen, van de Ned. Tandtechnische Vereeniging en van de Studentenvereeniging John Tomes.

Het kan U bekend zijn hoe met name de Mij. voor Tandheelkunde zich heeft uitgesloofd om dezen klap in 't aangezicht van de tandheekundige wetenschap en van de Ned. tandartsen, af te wenden; en wanneer men dan weet en nagegaan heeft waarom en hoe, op welke wijze, met welke drogredenen en met absolute negeering van de meest steekhoudende argumenten men toch het wetje heeft weten door te drijven, dan Dames en Heeren, zult ge begrijpen dat het mij moeite kost het bittere woord dat zich naar mijn lippen dringt, onuitgesproken te laten. Maar ik weet dat ook gij in Uw gedachten het volkomen met mij eens zult zijn, want ook Uw zaak was het toch, ook voor U, die vier jaren of langer met inspanning en volharding en groote kosten moet studeeren en arbeiden en examen doen om dat te bereiken wat die nieuw-bevoegden als een presentje in den schoot wordt geworpen, als ware het iets dat er toch eigenlijk niet op aan komt.

Dames en Heeren!

Ge zult mij vragen, wat ik wil met deze uiteenzetting van inderdaad diep treurige, donkere feiten op dezen dag en wat dat au fond te maken heeft met de aanleiding van ons samenzijn. Inderdaad meer dan ge oppervlakkig zoudt denken, want voelt ge niet met mij hoe uit dit alles blijkt hoe dringend noodig het is, en in de toekomst zal zijn, dat de geheele tandheekkundige professie, van den jongsten student tot den oudsten practicus zich voelt en gedraagt als een eenheid waar het gaat om hare rechten te verdedigen, om den vooruitgang van hare wetenschap te bevorderen en het aanzien van hare beoefenaren hoog te houden, in 't belang van onszelf, ja, natuurlijk, maar bovenal in 't belang van hen, die onze hulp behoeven en inroepen, in 't belang der gezondheid van ons volk.

Wij mogen verschillen van meening over de vraag hoe dat te bereiken, op welke wijze we iets moeten doen, ééns zijn we 't over 't groote einddoel.

En wordt die eenheid, dat besef van saamhoorigheid, dat U, als studenten, samenbrengt in de vereeniging John Tomes en straks, als ge zijt afgestudeerd, in de groote vereenigingen: de Maatschappij voor Tandheekkunde, het Genootschap, de Ver. van Ned. Tandartsen, niet op de schoonste wijze gesymboliseerd in een vaandel, in dit vaandel? —

Is niet een vlag, een banier, een wapenschild, een vaandel door vele eeuwen heen een symbool geweest van iets hoogers, iets ideëels, van iets waarvoor men zich, als 't moest de grootste opofferingen getroostte? Ja, zijn de schitterendste heldendaden waarvan de geschiedenis gewaagt niet dikwijls verricht om het vaandel, de vlag te verdedigen en te beschermen? Had men niet goed en bloed veil om het te houden uit de handen van den vijand en het ongerept en fier te kunnen bewaren en ontplooien?

Waarlijk, zoo'n vlag is meer dan eenvoudig een gekleurde lap; een vaandel meer dan een meer of minder artistiek en smaakvol geborduurd embleem!

Het wekt in ons gevoelens en gedachten van hoogere orde en, beter dan het gesproken woord ooit zal kunnen doen, zal het ons steeds herinneren aan geestelijke en zedelijke waarheden, die wij allen bezitten, doch die zoo dikwijls als 't ware sluimeren op den bodem van onze ziel. —

Ge weet, het waren niet alleen de eigen leden van J. T., die zich geroepen voelden dit vaandel aan te bieden en van dezen dag een plechtigen, feestelijken dag te maken, ook de eere- en oud-leden, ja, zelfs vele tandartsen, die noch het een, noch het ander waren, voelden zich gedrongen iets bij te dragen voor dit doel.

Zoo is het dus geworden, met het volste recht mag ik dit zeggen, de schoone stoffelijke vertolking van eenheid in de gansche tandheekkundige professie. Ja, en ook van saamhoorigheid, dat eigenaardig gevoel dat ons doet blozen bij 't vernemen van minderwaardige handelingen van een beroepsgenoot en blijde doet zijn wanneer ons vak of een verdienstelijk vertegenwoordiger van ons vak wordt geloofd en geëerd.

Laat het dan ook het symbool zijn van goede, hooge opvattingen in ons beroep, van zelfbewustheid en gepaste trots op eigen kennen en kunnen. Laat het ons, en vooral U, jonge studenten, herinneren wanneer gij 't aanschouwt, aan wat van U verwacht wordt, nu en later.

Helpt mee, zooveel in Uw vermogen is, door hooge opvatting van de wijze waarop gij Uw vak zult uitoefenen, door te woekeren met de U geschonken talenten, 't zij op wetenschappelijk, 't zij op sociaal gebied, helpt mee aan den opbouw der tandheekkunde, ten bate van Uw vak en Uwe vakgenooten, ten bate ook van de groote gemeenschap. — Als ieder Uwer dat zou willen en kunnen besluiten, ja, dan zou alle droefenis en bitterheid met één slag verdwijnen om plaats te maken voor juichende vreugde en hoopvolle blijdschap, want dan inderdaad zou „de zon der gerechtigheid” moeten doorbreken en ook ons verwarmen met hare koesterende stralen, ondanks alles!

Praeses en verdere bestuursleden der T. S. V. John Tomes.

Uit naam der eere-leden, oud-leden en gewone leden Uwer vereniging, en uit hoofde van de macht mij door de Vaandel-Commissie verleend, draag ik thans dit vaandel aan U over. Ik doe dat in het vaste vertrouwen, dat gij het zult bewaren als een dierbaar, kostbaar kleynood, dat gij het met alle kracht die in U is, zult weten hoog te houden temidden der emblemen van andere studentencorporaties; dat gij het zult verdedigen tegenover ieder die zou willen trachten Uwe vereniging, de professie waarvan gij eens deel zult uitmaken,

de wetenschap die gij beoefent, omlaag te halen of te besmeuren; dat gij het eenmaal rein en onbezoedeld, zooals ik het thans aan U overgeef, zult overdragen aan hen die na U komen, opdat het zóó, van geslacht tot geslacht, zal blijven getuigen van den geest die ons behoort te bezielen, van ons aller eenheid en saamhoorigheid, van eerbied voor 't geen onze voorgangers op wetenschappelijk en sociaal gebied hebben verricht, en van vertrouwen in 't geen zij die na ons komen, zullen doen

En U, Dames en Heeren, noodig ik ten slotte uit door het aanheffen van dat aloude, eeuwig-jonge studentenlied, het lo Vivat, dat op zichzelf ook een symbool is van eenheid en trouw, ons nieuwe vaandel te wijden.

Ik heb gezegd.

Bevorderd tot tandarts:

A. Korteweg en J. A. Moulijn.
